

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/553/2014
Identifikačné číslo spisu:	3812200017
Dátum vydania rozhodnutia:	21.05.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Lubor Šebo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:3812200017.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa CASH COLLECTORS SK s.r.o., so sídlom v Bratislave, Mlynské Nivy č. 49, zastúpeného Havel, Holásek & Partners s.r.o., advokátska kancelária, so sídlom v Bratislave, Mlynské Nivy 49, proti odporcovi W. U., bytom PN., o zaplatenie 561,81 Eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 12 C 273/2012, o dovolaní Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom v Prešove, Námestie legionárov č. 5, zastúpeného JUDr. Andrejom Cifrom, advokátom, so sídlom v Lučenci, J. Kráľa č. 5/A proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 31. marca 2014 sp. zn. 4 Co 320/2014, takto

rozhodol:

Dovolanie sa o d m i e t a .

Dovolať - Združenie na ochranu spotrebiteľa občana HOOS, so sídlom v Prešove, Námestie legionárov č. 5 je povinný zaplatiť navrhovateľovi trovy dovolacieho konania vo výške 53,47 Eur jeho právnomu zástupcovi Havel, Holásek & Partners s.r.o., advokátska kancelária so sídlom v Bratislave, Mlynské Nivy 49, do troch dní.

Odôvodnenie

Okresný súd Prievidza uznesením z 5. februára 2013 č. k. 12 C 273/2012 - 70 pripustil v konaní vedľajšie účastníctvo na strane odporcu, vedľajšieho účastníka Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že právo vedľajšieho účastníka zúčastniť sa konania vyplýva z § 93 ods. 2 O.s.p. Toto právo nie je žiadnym spôsobom kvantitatívne obmedzené a neviaže sa na súhlas účastníkov konania s jeho vstupom do konania a teda už v žiadnom prípade nie je podmienené pokynom niektorého z účastníkov konania na vstup do konania. Námietky navrhovateľa, že predmetom konania sú informácie chránené bankovým tajomstvom, že zastupuje záujmy spotrebiteľov len zdanlivo, že zastúpenie vedľajšieho účastníka advokátom navodzuje dojem, že účelom jeho vstupu do konania je získanie finančných prostriedkov v podobe trov právneho zastúpenia neobstoja.

Krajský súd v Trenčíne uznesením z 31. marca 2014 sp. zn. 4 Co 320/2014 uznesenie súdu prvého stupňa zmenil tak, že vedľajšie účastníctvo na strane odporcu - Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS nepripustil. Poukázal na to, že súd prvého stupňa vydal 3. februára 2012 platobný

rozkaz č.k. 11 Ro 1/2012-29, ktorý bol riadne doručený navrhovateľovi 13. februára 2012 a odporcovi 4. decembra 2013. Odporca odpor proti platobnému rozkazu nepodal. Združenie na ochranu spotrebiteľa HOOS oznámilo svoj vstup do konania 26. septembra 2012 a 10. Októbra 2012 doručilo súdu prvého stupňa odpor proti platobnému rozkazu. Poukázal na súdnu prax, ako aj rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21. októbra 2013 sp. zn. 7 Cdo 135/2013 a konštatoval, že v danej veci účinky vedľajšieho účastníctva v štádiu tzv. skráteného konania nenastali. Nebol procesne relevantný dôvod na to, aby súd prvého stupňa doručil platobný rozkaz Združeniu na ochranu občana spotrebiteľa HOOS. Ak tak aj urobil, nevznikli v súvislosti s týmto doručením žiadne procesné následky.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podalo dovolanie Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom v Prešove, Námestie legionárov č. 5 a navrhlo napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Nestotožnilo sa so záverom odvolacieho súdu, že účinky vzniku vedľajšieho účastníctva nemôžu nastať v takom štádiu sporového konania, v ktorom sa rozhoduje v tzv. skrátenom konaní. Dané posúdenie odvolacieho súdu je právne a ústavne neudržateľné, popiera účel základného práva na súdnu ochranu a postuláty ochrany spotrebiteľa vyplývajúce z práva Európskej únie. Pre vstup vedľajšieho účastníka do konania podľa § 93 ods. 2 O.s.p. je rozhodujúca skutočnosť, že Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS je právnickou osobou, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného zákona, a že vedľajší účastník vstúpil do konania na ochranu práv a oprávnených záujmov spotrebiteľa. Pre vstup vedľajšieho účastníka do konania sa nevyžaduje súhlas odporcu. Podmienka súhlasu podporovaného účastníka pre vstup vedľajšieho účastníka do konania nevyplýva zo žiadneho právneho predpisu. Procesný kódex prezumuje súhlas hlavných účastníkov s vedľajším účastníctvom. Právo na ochranu spotrebiteľa je v kultúre európskeho geopolitického priestoru zaradené medzi základné práva. Ak vedľajší účastník vstúpi do konania v dobe. Kedy ešte platobný rozkaz nenadobudol právoplatnosť, má rovnaké práva a povinnosti ako hlavný účastník, na strane ktorého vystupuje. To či sa jedná o konanie sporové alebo nesporné teda nedeterminuje to, či je odporca v konaní pasívny alebo sa aktívne bráni a ani to, či sa jedná o konanie skrátené alebo nie. Odvolací súd tým, že nepripustil vedľajšie účastníctvo na strane odporcu, zavŕšil nezákonný postup aj súdu prvého stupňa, ktorý bol v rozpore s požiadavkou ochrany spotrebiteľa vyplývajúcej z právneho poriadku EÚ. Prvostupňový súd prehliadol skutočnosť neprijateľných zmluvných podmienok v prejednávanej veci. Daným postupom súdov v prvostupňovom a odvolacom konaní bol fakticky posudzovanie neprijateľných zmluvných podmienok presunuté na vec neznáneho spotrebiteľa. Nepripustením vedľajšieho účastníctva došlo k odňatiu práva konať pred súdom nielen vedľajšiemu účastníkovi, ktorý chráni práva hlavného účastníka konania, ale aj samotného odporcu, ktorý sa zdá je neinformovaným spotrebiteľom. Odvolateľ žiadal aj o odloženie vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia v spojitosti s platobným rozkazom Okresného súdu v Prievidzi z 3. Februára sp. zn. 15 Ro 1/2012 - 29. Cieľom tohto úkonu je zabrániť vykonaniu exekúcie v tých prípadoch, v ktorých by mohol byť zmarený účinok rozhodnutia o opravnom prostriedku.

Navrhovateľ vo svojom vyjadrení k dovolaniu namietal, že vedľajší účastník nemá legitimáciu na podanie dovolania, nakoľko toto konanie sa už právoplatne skončilo. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. decembra 1994 sp. zn. 5 Cdo 143/1994. V rozkaznej fáze konania sú zdôraznené princípy rýchlosti a hospodárnosti konania nad iné princípy (napr. verejnosti, ústnosti, preskúmania dôkazov a pod.). Odpor proti platobnému rozkazu považuje za zásadné dispozičné oprávnenie odporcu, ktoré patrí výlučne odporcovi. Na rozdiel od odvolania má podanie odporu nezvratné účinky na priebeh konania. Žiadal návrh na odklad vykonateľnosti rozhodnutia, ako aj dovolanie odmietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil splnenie podmienok pre odloženie vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia v zmysle ustanovenia § 243 O.s.p. a v súlade s ustálenou praxou tohto súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas (§ 240 ods. 1 O.s.p.) Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, ktoré je zastúpené advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným

prostriedkom (§ 239 ods. 1 O.s.p.), preskúmal uznesenie odvolacieho súdu a dospel k záveru, že dovolanie dovolateľa nie je dôvodné.

Dovolanie má v systéme opravných prostriedkov občianskeho súdneho konania osobitné postavenie. Ide o mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno úspešne napadnúť (len) právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, aj to však nie v každom prípade, ale iba ak podanie dovolania pripúšťa zákon (§ 236 ods. 1 O.s.p.). V danom prípade je dovolaním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu.

K jednotlivým dovolacím dôvodom treba uviesť, že (pokiaľ sú splnené ďalšie procesné predpoklady - najmä čo do včasnosti podania dovolania a jeho podania oprávnenou osobou) existencia procesnej vady konania v zmysle § 237 O.s.p., na ktorú poukazuje ustanovenie § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p., zakladá nielen prípustnosť dovolania, ale aj jeho opodstatnenosť. Existencia tzv. inej procesnej vady konania majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) na rozdiel od toho nezakladá prípustnosť dovolania, je však relevantný dovolací dôvod, ktorý v prípade jeho opodstatneného uplatnenia vedie k zrušeniu dovolaním napadnutého rozhodnutia. Na existenciu procesných väd konania tejto povahy (§ 241 ods. 2 písm. a/ a b/ O.s.p.) musí dovolací súd vziať vždy zreteľ - či už bolo na ne v dovolaní poukázané alebo nie (viď § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.). V prípade nesprávneho právneho posúdenia veci (ktoré je v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. tretím dovolacím dôvodom), je situácia iná. Samo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá prípustnosť dovolania a na tento dovolací dôvod sa ani nevzťahuje § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p. Dovolací súd preskúma rozhodnutie odvolacieho súdu v rozsahu, v ktorom bol jeho výrok napadnutý (§ 242 ods. 1 veta prvá O.s.p.), pričom (ako už bolo uvedené vyššie) je viazaný tým, ako účastník konania vymedzil v dovolaní uplatnený dovolací dôvod. Z hľadiska posúdenia opodstatnenosti dovolania má v prípade dovolania, v ktorom bol uplatnený dovolací dôvod v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p., osobitný význam práve úplné, vecne správne a efektívne vymedzenie dovolacieho dôvodu. Pri tomto dovolacom dôvode totiž dovolací súd preskúma správnosť právneho posúdenia veci nižšími súdmi len z aspektov uvedených a dostatočne vysvetlených v dovolaní; nad rámec toho, čo dovolateľ uplatnil v dovolaní ako nesprávnosť právneho posúdenia, nie je dovolací súd oprávnený ani povinný skúmať.

Ďalej dovolací súd skúmal, či dovolateľ je oprávnenou osobou na podanie dovolania.

Ako vedľajší účastník môže sa popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania ten, kto má právny záujem na jeho výsledku, pokiaľ nejde o konanie o rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je (§ 93 ods. 1 O.s.p.).

Ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu (§ 93 ods. 2 O.s.p.).

Do konania vstúpi buď z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov urobenú prostredníctvom súdu. O prípustnosti vedľajšieho účastníctva súd rozhodne len na návrh (§ 93 ods. 3 O.s.p.).

V konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností (§ 93 ods. 4 O.s.p.).

Zákonným predpokladom prípustnosti vedľajšieho účastníctva v prípadoch, na ktoré sa vzťahuje ustanovenie § 93 ods. 1 O.s.p., je právny záujem vedľajšieho účastníka na úspechu účastníka, na strane ktorého vstúpil do konania. Vedľajší účastník pomáha v konaní hlavnému účastníkovi a podporuje ho; poskytovaním pomoci navrhovateľovi alebo odporcovi sleduje ich záujmy, robí tak ale s cieľom prispieť k ochrane aj svojich práv plynúcich mu z hmotnoprávnych ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov. Vedľajší účastník sa usiluje dosiahnuť procesný úspech ním podporovaného účastníka, lebo výsledok sporu nepriaznivý pre účastníka, na strane ktorého v konaní vystupuje, sa nepriaznivo prejaví aj na jeho (vedľajšieho účastníka) právnych pomeroch.

Z obsahu spisu je preukázané, že súd prvého stupňa vydal 3. februára 2012 platobný rozkaz č.k. 11 Ro 1/2012-29, ktorý bol riadne doručený navrhovateľovi 13. februára 2012 a odporcovi 4. decembra 2013. Odporca odpor proti platobnému rozkazu nepodal. Platobný rozkaz sa stal právoplatným 20. decembra 2013. Zákonná lehota na podanie odporu odporcovi uplynula a nastali právne účinky vymienené v ustanovení § 174 ods. 1 O.s.p., teda márnym uplynutím lehoty na podanie odporu platobný rozkaz nadobudol účinky právoplatného rozsudku.

Dovolaateľ, ktorý v podanom dovolaní namieta rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým nebol pripustený do konania ako vedľajší účastník, namieta svoj vstup do konania právoplatne skončeného v štádiu rozkazného konania, ktorého účasť v právoplatne skončenej veci nemá žiadne procesné opodstatnenie.

Dovolací súd na základe uvedeného dospel k záveru, že dovolanie podané Združením na ochranu občana spotrebiteľa HOOS bolo podané niekým, kto na podanie dovolania nie je oprávnený.

Podľa § 218 ods. 1 písm. b/ O.s.p. odvolací súd odmietne odvolanie, ktoré bolo podané niekým, kto na odvolanie nie je oprávnený.

Podľa § 243b O.s.p. ustanovenia § 218 ods. 1, § 224 ods. 1, § 225 a 226 platia pre konanie na dovolacom súde obdobne. Ak dovolateľ vezme dovolanie späť, dovolací súd konanie uznesením zastaví.

So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS podľa § 218 ods. 1 písm. b/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p. odmietol ako podané niekým, kto nebol na podanie dovolania oprávnený.

O náhrade trov dovolacieho konania Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 a § 224 ods. 1 O.s.p. Navrhovateľ si uplatnil trovy dovolacieho konania za dva (2) úkony právnej služby - porada s klientom 1. júla 2014 a písomné vyjadrenie á 61,87 Eur a náhradu hotových výdavkov vo výške 16,08 Eur + DPH v rozsahu 20 %.

Najvyšší súd Slovenskej republiky priznal navrhovateľovi trovy právneho zastúpenia však len za jeden úkon a to vypracovanie vyjadrenia k dovolaniu; právny úkon porada s klientom nebol preukázaný, okrem iného poverený právny zástupca zastupoval navrhovateľa v celom konaní, preto mal znalosti o veci, preto tento úkon vyhodnotil odvolací súd ako úkon, ktorý nebol účelne vynaložený na uplatňovanie alebo bránenie práva. Navrhovateľ trovy právneho zastúpenia nevyčísľil v súlade s § 10, § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhláška 655/2004 Z. z. Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb. Hodnota jedného úkonu právnej služby v zmysle vyššie uvedených ustanovení pri základe sporu 561,87 Eur je vo výške 36,522 Eur, režijný paušál za rok 2014 vo výške 8,04 Eur + 20 % DPH, spolu 53,47 Eur.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.